

Prof. Dr. İsmail Yalçınlar'ın meslek yaşamı ve Türkiye jeolojisi ile fizikî coğrafyasına katkıları

AHMET NECDET SÖZER

Kanuni yaş sınırını aşmış 1 Ocak 1984 günü emekliye ayrılan İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Fiziki Coğrafya Anabilim dalı Başkanı Profesör Dr. İsmail Yalçınlar, çok uzun yıllar öğretim üyeliği yapmıştır.

Yalçınlar, 1915 (1331) yılının kış mevsiminde, Uşak'ın Kamer mahallesinin (şimdi Işık Mahallesi) Yavuz Sokak'ın da doğmuş, Uşak Müjde İlkokulu'nu bitirmiş 1932'de Uşak Ortaokulu'ndan mezun olmuş, 1935'de Afyon Lisesi'nden mezuniyet ve olgunluk diploması

Prof. Dr. İSMAİL YALÇINLAR,

alıp, aynı yıl, İstanbul Yüksek Öğretmen Okulu'nda açılan sınavı kazanarak, 1935-36 öğretim yılından itibaren, Yüksek Öğretmen Okulu'nun ayrıca İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'nün öğrencisi olmuş, Coğrafya Bölümü sertifikalarından başka, Genel Tarih, Genel Türk Tarihi, İlkçağ Tarihi sertifikalarının derslerine zorunlu olarak, ayrıca aynı üniversitenin Fen Fakültesi'nin Jeoloji Bölümü'nün bazı derslerine de dinleyici olarak devam etmiş, İstanbul bölgesinin jeomorfolojisi ile ilgili bir tez hazırlayıp 1939'da Fakülteyi bitirmiştir.

1939-40 öğretim yılı başından itibaren Yozgat Lisesi'nde Coğrafya Öğretmenliği görevine başlayan Yalçınlar, askerlik görevi için 1940 yılında İstanbul Yedek Subay Okulu'na gidip, bu okulu bitirdikten sonra Astegmen olarak Samsun Piyade Alayı'na atanmış, 1941 yılı Ekim ayında terhis edilmiş, aynı ay içinde İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'ne asistan olmuş, Bölüm'ün Müdürü, Fiziki Coğrafya Ord. Profesörü İbrahim Hakkı Akyol ile birlikte çalışmış, bu arada 1943-45 yıllarında 1,5 yıl süren ikinci yedek subaylık görevini yapmış, «Manyas ve Ulubat Gölleri Havzalarının Jeomorfolojik Etüdü» konulu tezini tamamlayıp (Esas disiplin: Fiziki Coğrafya, Birinci Yardımcı Disiplin : Jeoloji ve ikinci Yardımcı Disiplin : Beşeri ve İktisadi Coğrafya konularından sınav vererek ve tezinin savunmasını yaparak) 1948'de «Coğrafya Doktoru» ünvanını almış; önce Türk Coğrafya Kurumu'nun üyesi, sonra da Türkiye Jeoloji Kurumu'nun kurucu üyesi olmuştur.

Doçentlik çalışmalarına «Banaz Çayı Havzasının Jeomorfolojik Etüdü» konulu tezini hazırlamakla başlayan Yalçınlar, doçentlik sınavlarının bütün safhalarını başarı ile vererek 1948'de «Üniversite Doçenti» ünvanını alıp, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Bölümü'ne Fiziki Coğrafya öğretim üyesi olarak atanmıştır. Yalçınlar, İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi hesabına mesleki bilgi ve görgü arttırmak amacı ile 1951 Kasım ayında gönderilmiş olduğu Avrupa'da bir yıl etüdlerini sürdürmüş, özellikle, 1945 ile 1951 yılları arasında Türkiye'nin çeşitli bölgelerinde bulup topladığı orijinal kayaç ve fosil materyallerinin, Paris, Lyon ve Lille üniversiteleri ile bu şehirlerdeki jeoloji müzelerinde bilimsel tayinlerini yapmak ve bu tayinler sırasında ilgili uzmanların yardımlarını sağlamak imkânını bulmuş, örneğin, Türkiye'nin Balçıkdere (Eşme), Akçaköy (Eşme), Çepni-Türkmen yaylası (Gemerek, Sivas), Dadasun, Mancusun (Kayseri), Çukurçeşme-Rami-Küçükköy (İstanbul) kesimlerinde ilk kez bulup topladığı omurgalı hayvan fosillerini Lyon'da Prof. Dr. J. Viret'nin, Paris'de Prof. Dr. Arambourg'un ve

Istanbul bölgesinin Cebeciköy kesiminde bulunduğu karboniferi temsil eden çeşitli bitki fosillerinin tayinlerinde Lille Üniversitesi Fen Fakültesi Fitopaleontoloji profesörü Corsin'in yardımları çok yararlı olmuştur. Yalçınlar, 1951-52'de Fransa'da bulunduğu sırada, önce Fransa Jeoloji Kurumu'na (Société Géologique de France) sonra Fransız Coğrafya Kurumu'na (Association des Géographes...) üye olmuş, özellikle Fransa Jeoloji Kurumu'nun onbeşgünde bir yapılan mesleki toplantılarına, Türkiye'deki araştırmaları ile ilgili bildirimler sunmuş ve ayrıca Paris İlimler Akademisi'nin toplantılarına katılmış, bildirimleri bu kurumların bültenlerinde yayımlanmış, bu sırada, Fransız Coğrafya Kurumu mesleki toplantılarının bazılarında bulunmuş, Uluslararası Jeoloji Kongresi'ne (Cezayir 1952) sözlü iki bildiri ile katılmış, «Türkiye'nin Strüktürel Çizgileri» (Les Lignes structurales de la Turquie), Türkiye'nin Vertébrés fosilli yatakları üzerine Uluslararası Jeoloji Kongresi'ne «Les gisements de Mammifères et d'autres Vertébrés fossiles de la Turquie» [Congrès Géol. International Alger, 1952] başlıklı bir sözlü bildiri ile «Les Lignes structurales de la Turquie» konulu diğer bir sözlü bildiri sunmuştur ki, bunlar kongre yayınları içinde yer almışlardır (1954).

Yalçınlar, Fransa'nın Massif Central ve Clairmont-Ferrend bölgesinde yapılan üniversitelerarası ekskürsiyonlardan başka 1951-1952'de Fransız Jeoloji Kurumu'na üye olduğu gibi, ayrıca Fransız Coğrafyacılık Kurumu'na da üye olmuş, mesleki toplantılarına katılmış, bazı meslektaşları ile yakından tanışmış; 1952'de Londra'ya geçerek, ilgili kütüphane, müze ve enstitülerinde bir ay süre ile incelemeler yapmıştır.

Istanbul'a dönen ve 1952 Kasım'ında Coğrafya Bölümü'ndeki öğretim üyeliği görevini sürdüren Yalçınlar, fiziki coğrafya, jeomorfoloji ve enerji kaynakları konularında dersler okuturken bir yandan da araştırmalarına ve yayınlarına devam etmiş, özellikle «Review of the Geographical Inst. of the University of Istanbul» adlı yabancı dilde çıkan mesleki derginin hazırlanmasında ve yayınlanmasında katkıda bulunmuştur. Aynı zamanda arazi etüdlerini sürdüren Yalçınlar, araştırmalarını 1952-53 yıllarında «Trakya Serisi» üzerinde yoğunlaştırmış ve bulunduğu çeşitli bitki fosillerine dayanarak bu serinin de Cebeciköy kalkerleri gibi Karbonifer yaşında olduğunu ancak «Trakya Serisi»nin kontinental karboniferi temsil ettiğini ilk kez ortaya çıkarmış, Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni ile C.R. de Soc. Géol. France'de yayınlar yapmıştır.

Yalçınlar, bunlara ilâveten, Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğünce teklif edilen «Manisa-Akhisar-Foça-Menemen ke-

siminin 1/100.000 ölçekli Jeolojik Etüdü» konulu arazi çalışmasını kabul etmiş, aynı yılın yaz aylarında, Kastamonu Ilgaz Dağları-Sinop yöresinde Milli Eğitim Bakanlığı ve Türk Coğrafya Kurumu'nca lise öğretmenleri için düzenlenen coğrafya kursunda hem yöneticilik, hem de kurs öğretim üyeliği yapmış, kurslardaki bu öğretim üyeliği görevi, temmuz ayının ilk yarısında olmak üzere birçok yıllarda devam etmiştir. Bundan başka, 1974-1982 yıllarında Türk Coğrafya Kurumu'nun ikinci başkanlığını yapmıştır. 1961-1966 yıllarında, ek görevle İstanbul Yüksek öğretmen okulu ve Eğitim Enstitüsü'nde de dersler vermiştir.

Maden Tetkik Arama Enstitüsü Genel Direktörlüğü'nce teklif edilen ve her yaz birinde arazi çalışması imkânını bulduğu jeolojik etüd bölgeleri şunlardır :

1954 yazında Sivas, Hafik-Zara bölgesi jeolojik etüdü, 1955'de Sivas-Yıldızeli-Hafik bölgesi ile Samsun-Bafra ve Çarşamba yöresinde 1/100.000 ölçekli jeolojik harita etüdü, 1961 yılı yazında Ankara, Muğla ve Akşehir yörelerinde 1/100.000 ölçekli jeolojik harita arazi etüdü, 1963 yazında Denizli, Babadağ, Tavas, Muğla yörelerinin 1/100.000 ölçekli jeolojik harita arazi etüdü.

Yalçınlar, 1963'de İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'nde Fiziki Coğrafya Profesörlüğüne atanmış, 1964 yılı ekim ayında İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü ve Erzurum Atatürk Üniversitesi Rektörlüğü'nün teklifleri üzerine Milli Eğitim Bakanlığı'nca, Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi'nde Dekan olarak görevlendirilmiş, iki yıllık dekanlık görevini tamamladıktan sonra İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesindeki profesörlük görevine 1966'da dönmüş, Batı Almanya'nın DAAD kurumu tarafından 3 aylık bursla Almanya'ya davet edilmiş, aynı yıl, Edebiyat Fakültesince inceleme ve araştırma yapmak üzere, Avrupaya gönderilmiş, özellikle Bonn Üniversitesi'nin Jeoloji ve Coğrafya Bölümlerinde çalıştıktan sonra 1967 yazı sonunda İstanbul'a dönmüştür. 1973'de İstanbul Edebiyat Fakültesi tarafından görevli olarak, tekrar Avrupaya gönderilmiş, Paris Üniversitesi Coğrafya Enstitüsü'nde Caen Jeomorfoloji Araştırma Merkezi'nde ve diğer coğrafya enstitülerinde çalışmıştır. 1983 yılında ca 1,5 ay Bochum Üniversitesinde araştırma yapmıştır.

1969'dan beri «Strüktür ve Yeraltı Kaynakları Coğrafya Kürsüsü»nü yöneten Yalçınlar, aynı zamanda 1971-1973 yıllarında Coğrafya Enstitüsü müdürlüğü de yapmış, Yüksek Öğretim Kurulu kanunu çıktıktan sonra Jeomorfoloji Anabilim Dalı Başkanlığına, sonra da Fiziki Coğrafya Anabilim Dalı Başkanlığına atanmış ve bu son yönetim

görevini, yaş haddinden emekliye ayrıldığı 1 Ocak 1984 tarihine kadar devam ettirmiştir. Yalçınlar, binleri aşan lisans öğrencisi, çok sayıda doktora öğrencisi ve doçent yetiştirmiştir.

Yalçınlar'ın emekliye ayrılışı ile ilgili olarak İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümü ve Denizbilimleri ve Coğrafya Enstitüsü öğretim üyeleri ve öğrencileri tarafından, 14 Şubat 1984 günü, bir tören yapılmış, bu törende hâlen öğretim üeliğine devam eden bazı meslektaşları tarafından Yalçınlar'ın uzun yıllar öğretim, yönetim, araştırma yayın faaliyetleri ile coğrafya ve jeoloji bilimlerine yaptığı katkılar belirtilmiştir.

Araştırma ve yayınları :

Yalçınlar'ın bu mesleki araştırmaları öğrenci iken İstanbul Boğazı'nın batısındaki arazide mezuniyet tezi olarak yaptığı jeomorfolojik incelemeler sırasında başlamış ve emekliye ayrıldığı yıllara kadar sürmüştür. Bundan sonra da sürdüreceği tabiidir.

Yalçınlar'ın araştırmaları fasılasız devam etmiştir. Araştırmalarının sonuçları, ilk not, makale, kitap halinde ortaya konmuş, ayrıca üyesi olduğu kurumların ve kongrelerin dergi veya kitaplarında bildiriler halinde yayınlanmıştır. Bunları kronolojik olarak, eserlerine ait listede açıkça görmek mümkündür.

1) Üniversitede verdiği derslerle ilgili ders kitapları:

Strüktürel Morfoloji (Strüktürel Jeomorfoloji) cilt I, ikinci baskı 1968, üçüncü baskı 1984 (hâlen basılmakta) Strüktürel Morfoloji, cilt II, ikinci baskı 1969. Türkiye Jeolojisine Giriş (Paleozoik açıdan, Fransızca özetli), İstanbul 1976. Yalçınlar bu kitabında 45 yıllık araştırma devresinde kendisi tarafından bulunup yaşı tespit edilen fosilli arazilerin özelliklerini belirtmiş, diğer araştırmacıların buluş ve görüşlerine de yer vermiştir. Aynı zamanda, yeni araştırmaları toplayan ve değerlendiren bir eserdir.

2) Türkiye'de Prekambriyen ve Paleozoik arazilerle ilgili araştırmalar :

Yalçınlar, yeni arazilerin ve strüktürlerin, coğrafi mevki ve paleocoğrafya şartları bakımından daha eski formasyon ve strüktürlere bağlı olduğunu görerek, araştırmalarını nisbeten meçhul kalmış prekambriyen ve yaşı tesbit edilmemiş, eski temel arazi üzerinde yoğunlaştırmış ve tanınmış bilim adamlarınca keşif olarak kabul edilen sonuçlar almıştır. Nitekim 1953-1954'de İstanbul'un Çengelköy kesiminde eskiden Devoniyen olarak bilinen arazide, graptolit'li, tri-

lobit'li ve brakiopod'lu Silüriyen şistlerinin (Ordovisiyen, Silüriyen) bulunduğu gibi, daha önce de (1945-1950) İstanbul Cebeciköy'de sirin-gopora ve produktüs'lu kireç taşlarının alt Karbonifer'e ait olduğunu ortaya çıkarmış, bunları örten seriye «Trakya Serisi» adı verilmiş ve Devoniyen yaşında kabul edilmiş şistli ve greli serinin içinde (Cebeci-köy, Harem, Üsküdar kesimlerinde) çeşitli bitki fosilleri bularak bunların da Karbonifer'e ait olduğunu ilk kez ortaya koymuştur (Yalçınlar'ın bu buluşu, Paris Üniversitesi Jeoloji Profesörlerinden R. Furon tarafından 1953'deki kitabında, découvert (keşif) olarak değerlendirilmiştir. Nitekim bu arazi de eskiden Devoniyen yaşında biliniyordu.

Yalçınlar, Trakya'nın Istranca (Yıldız) dağlarında 1956 yılında başladığı incelemeleri sırasında, fosilsiz olarak bilinen ve yaşı tesbit edilemeyen arazide brakiopod (Balaman Köyü batısında) fosilleri bulmuş ve Bonn'da tayi nettirerek, bunların alt Karbonifer'e ait olduğunu ayrıca Demirköy kesiminde bulunduğu çeşitli bitki fosillerinin de karasal Karbonifer'i temsil ettiğini ilk kez ortaya çıkarmıştır. Denizli Babadağ bölgesinde önce 1956 yılında başlayan sonra fasılalarla, 1958, 1961 ve 1963 yıllarında zaman zaman devam eden araştırmaları sırasında, Kadılar, Karcı ve Güvençlik köyleri kesiminde ilk kez eski dendroid graptolitleri (dictyonema'lar), trilobit ve krinoidleri bulmak suretiyle, Kambriyen, Ordovisiyen yaşında filatlı bir seriyi ortaya çıkarmıştır. Yalçınlar'ın Babadağ'daki bu keşfi sırasında, Babadağ'ın güney ve doğu kesimlerinde fosilli denizel alt Karbonifer'i, bir de bitki fosilli karasal Karbonifer'i bulup ortaya çıkardığı görülmektedir.

Saimbeyli-Feke (Orta Toroslar'da) kesiminde 1955'de incelemelere başlayan Yalçınlar, çok çeşitli ve zengin graptolit, sefalopod ve brakiopod fosilleri bulup bunları ihtiva eden çeşitli verilerin Silüriyen'e ait olduklarını, ayrıca bu kesimde, denizel ve karasal Karbonifer çizgisinin bulunduğunu ortaya koymuştur. Yalçınlar'ın bu keşfini, Sultandağları (Konya batısında) bölgesindeki graptolitli alt paleozik (Ordovisiyen-Silüriyen) arazisi ile bitki fosilli Karbonifer arazisini bulması takibetmiştir. Nitekim Beyşehir'n güneyinde (Bademli), Çay'ın güneyinde (Karamık köyü), Beyşehir doğusunda Şamlar köyü yanında bulunduğu dendroid graptolit'ler, Sultan dağlarının bu kesimlerinde graptolitli alt Paleozik serilerinin mevcut olduklarını ilk kez göstermiştir.

Öte yandan, Yalçınlar, Silifke-Ovacık-Anamur kesiminde eskiden beri Devoniyen ve Karbonifer yaşında olduğu bilinen arazilerde, 1963-1964 ve 1965 yılları yaz mevsimlerinde, çeşitli ve bol graptolit,

brakiopod, krinoid ve trilobit ihtiva eden tabaka ve seriler bularak, bunların üst Kambriyen, Ordovisiyen ve Silüriyen yaşlarında olduklarını ilk kez ortaya çıkarmış ve bu eski arazinin çekirdek teşkil ettiği bir Kaledoniyen antiklinalinin mevcut olduğunu, ayrıca bu antiklinalin içinin, erozyonla boşaldığını ortaya çıkarmıştır.

Yalçınlar, 1959'da İncehisar (Afyon) mermer tabakalarını incelerken, gri mermerlerde kristalize olmuş gastropod fosilleri bularak bunların alt Paleozoik (Ordovisiyen-Silüriyen) yaşında olabileceğini ileri sürmüştür.

Yalçınlar, 1963 yazında Amanos dağlarındaki incelemeleri sırasında evvela brakiopod ve trilobit fosilleri bularak alt Paleozoik arazisini ortaya çıkarmış, 1964 ve 1965'de yaptığı araştırmalar sırasında da graptolit, brakiopod, trilobit, krinoid ve sefalopod fosilleri bularak, Bahçe-Kuşçubeli-Fevzipaşa kesiminde Ordovisiyen ve Silüriyen tabakalarını ortaya çıkarmıştır.

Marmara Adası'nda mercan, brakiopod ve krinoid içeren kalkerler bulmuş ve bunların Silüriyen'e ait olduklarını tesbit etmiş, ayrıca adadaki mercanların stromatolit'ler içerdiğini de ortaya çıkarmıştır. 1968'de Gebze yakınında incelemeler yaparken, graptolit, brakiopod, trilobit ve diğer bazı fosiller bularak bunların Silüriyen'e ait olduklarını göstermiştir.

Yalçınlar, çeşitli bölgelerde bulunduğu bu alt Paleozoik'e ait arazilerle, Paleozoik üzerine olan bilgilere katkıda bulunduğu gibi bunların sınırlandırdığı bir kısım eski temel arazinin Prekambriyene ait olabileceklerini de ortaya koymuştur. Aynı şekilde, üst Paleozoik yaşında (özellikle Karbonifer ve Permiyen) araziler de keşfetmiştir ki, bunları da kısaca belirtmek yerinde olur:

Nitekim, Yalçınlar İstanbul bölgesindeki ve Istranca'lardaki Karbonifer (denizel ve karasal) tabakalarını keşfettikten sonra, 1953'de Manisa-Akhisar-Kınık-Zeytindağ kesiminde Permokarbonifer, Sultan dağlarında 1956-1970 yılları arasında karasal ve denizel Karbonifer ve Permiyen, 1961'de Ankara ve Muğla'nın değişik yörelerinde denizel Permiyen, karasal ve denizel Karbonifer arazileri, 1955'de Saimkeyli-Feke kesiminde denizel ve karasal Karbonifer tabakaları, Gebze'deki bitki fosilli Karbonifer şistleri, Çamdağ'ın (Hendek kuzey batısında) Kocadöngel kesimindeki brakiopodlu şistler, Uludağ'ın batı kesiminde (Yığıtali) kalamites'li Devon-Karbonifer şistleri, Amanos dağlarının orta kesimindeki bitki fosili şist ve greler, (Karbonifer) balık fosilli siyah şist ve mavi kalkerler (Devoniyen-Karboni-

fer) keşfetmiştir. Bunlardan başka M.T.A. Enst. hesabına bazı yörelere ait jeolojik etüdü de yapmıştır.

3) Ayrıca 1945-1983 yılları arasında yaptığı araştırmalarda, değişik yörelerde çok sayıda, omurgalı hayvan fosili yatakları da keşfetmiştir. Bunlara ait makale ve notlar, hepsini ilgilendiren yeni bir kitapta yayınlamıştır (Türkiye'de Neojen ve Kuaterner Araziler ve Jeomorfolojik Karakterleri, İst. Üniv. Ed. Fak. Yayın No: 2741), Fransızca bir özeti de içeren bu kitaba bol fotoğraflar ve Türkiye vertebralı yatakları haritasını gösteren levhalar da eklidir. Kitapta eskiden bulunmuş ve Yalçınlar tarafından yeniden ortaya çıkarılmış bütün yataklar ve bunların içerdiği omurgalı hayvan fosilleri belirtilmiştir. Bu kitabın önsözünde de işaret edildiği gibi, omurgalı fosilleri katlara, tabaka ve seviyelerine oldukça kesin yaş verebiliyor, dolayısıyla, jeomorfolojik şekillerin yaşı da daha ayrıntılı olarak ortaya çıkmış bulunuyor.

4) Yalçınlar'ın Fiziki Coğrafya, strüktür (tektonik) ve özellikle jeomorfoloji konusundaki araştırmaları ve yayınları da oldukça fazladır. Eserlerine ait listede göze çarptığı gibi, bu alandaki araştırmaları, daha çok yapısal jeomorfoloji konulu görünüyorsa da, iklimik jeomorfoloji ve tatbiki coğrafya ile ilgili olanları da vardır. Denizel taraçalar üzerine olan makaleleri özellikle dikkat çekicidir.

Yalçınlar, araştırmalarında gözlemlere, coğrafi olaylara ve jeolojik materyallere ve yeniliklere önem vermiş, bunları sabırla ve sürekli olarak arayıp bulmaya gayret etmiştir; yurd içinde ve yurd dışında yapılan kongre kollekyum ve sempozyumlarda yeni buluşlar ve görüşlerle karşılaşmak, aynı zamanda bu gibi bilimsel toplantılara yeni buluş ve görüşler sunmak istemiş, bunda da başarılı olmuştur. Bildirileri ile makalelerinin yayınlandığı dergi ve kongre kitapları bu hususu açıkça göstermektedir. Yalçınlar, bulduğu bir kısım fosilleri, yurd içinde ve yurd dışında özellikle Avrupa ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki uzmanlarına tayin ettirerek, hem kesin sonuç almış, hem de işbirliği yapmıştır.

Yalçınlar'ın eserlerinin yayınlandığı bazı bilimsel ve mesleki organlar :

- Türk Coğrafya Kurumu Kongre Kitapları
- Türkiye Jeoloji Kurumu Bülteni (Türkçe ve Yabancı dilde)
- Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Dergisi (Türkçe ve Yabancı dilde)

- İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi Mecmuası (Yabancı dilde ve Türkçe özetli)
 - Jeomorfoloji Dergisi (Türkçe ve yabancı dilde)
 - Ankara Üniversitesi Dil-Tarih ve Coğrafya Fakültesi Dergisi (Türkçe)
 - C.R. Sommaire de la Société Géologique de France (Fransızca)
 - Bul. Société Linnéenné de Lyon (Fransa)
 - C.R. de l'Académie des Sciences, Paris.
 - Congrès Géologique International Alger-1952, C.R. de Congrès... Alger-1954.
 - VIII. éme Congrès International d'INQUA, 1969- Paris, II. Pléistocène, Rome, QUATERNARIA (Fransızca ve İtalyanca özetli), 1971.
-

Prof. Dr. İSMAİL YALÇINLAR'IN BİLİMSEL ARAŞTIRMA ve YAYINLARI

- * 1944 : İstanbul Boğazı batısında jeomorfolojik araştırmalar (türkçe; résumé français) Türk Coğr. Der. no. 5-6, s. 131-135.
- * 1946: Une faune de vertébrés miocènes aux environs d'Eşme (Turquie), (türkçe özetli : Eşme civarında Miosen'e ait omurgalılar faunası), Rev. Fac. Sci. Univ. İstanbul, Ser. B, XI, no. 2, s. 124-130.
- * 1946 : Manyas havzasının morfolojik etüdü. İst. Üniv Coğr. Ens. Yay. no. 10
- * 1947 : Les vertébrés fossiles du Miocène dans la vallée du Gediz-Supérieur (Yukarı Gediz vadisinde Miosen'e ait vertebral fosilleri). Bul. Soc. Géol. Turquie, I, no. 1, s. 164-177 (türkçe; français).
- * 1945 : Çanakkale Boğazı civarının jeomorfolojisi üzerine müşahadel. Türk. Coğr. Der. no. 7-8 (résumé français).
- * 1948 : İstanbul Boğazı ve civarının vadileri hakkında (Sur les vallées des environs du Bosphore). Ank. Üniv. Dil ve Tarih-Coğrafya Fak. Der. Cilt VI, no. 1, s. 69-72.

- * 1949 : İstanbul civarı ve Kocaeli Yarımadası'nın jeomorfolojisi hakkında notlar. Türk. Jeol. Kur. Bül. Cilt II, no. 1, s. 134-143.
- * 1950 : Les vertébrés fossiles du Miocène supérieur à l'Est de Kayseri-Turquie - (Kayseri doğusunda üst Miosen'e ait omurgalılar). Rev. Fac. Sci. Univ. İstanbul, Seri. B, XV, no. 3, s. 264-268 (français; türkçe özetli).
- * 1951 : Türkiye röliefinden sahre ve strüktür tesirleri (résumé français). İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 1, s. 65-66.
- * 1951 : Samsun Bölgesinin bünyesi (La structure de la région de Samsun). İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 2, s. 127-130.
- * 1951 (İZBIRAK, R. ile) : Kayseri'nin kuzeyinde üst Miosen'e ait omurgalılar (Les vertébrés du Miocène supérieur au Nord de Kayseri). Türk. Jeol. Kur. Bül. Cilt III, no. 1, s. 152-157.
- * 1950-51 : İstanbul civarının Paleozoik arazisine dair yeni müşahadelere (Nouvelles observations sur les terrains paléozoïques des environs d'İstanbul). T. Jeol. Kur. Bül. Cilt III, no. 1, s. 125-130.
- * et Mme CHAPUT - 1951 : Un lambeau de calcaires Carbonifères du Nord-Ouest d'İstanbul. Comptes Rendus. Ac. Sci t. 232, s. 994-995 Paris.
- * 1951 : Soğanlı-Kaçkar ve Mescit silsilelerinde glasyasyon şekilleri (La glaciation des chaînes de Soğanlı-Kaçkar et Mescit Dağı). İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 2, s. 20-55.
- * 1952 : Note préliminaire sur les gisements de Şarkışla et les autres gisements de vertébré Miocène de la Turquie Centrale. Soc. Linnéenne de Lyon. No. 6, s. 146-149.
- * 1952 : Les vertébrés fossiles Néogènes de la Turquie occidentale. Bull. de Muséum, 2. séries, t. XXIV. No. 4, Paris.
- * et VIRET, J. - 1952 : Synconolophus serridentationoides, nouvelle espèce de Mastodonte du Miocène supérieure de Turquie. C.R. des Ac. Sc. t. 234, s. 870-872, Paris.
- * 1952 : Les gisements et les synconolophus serridentinoides d'İstanbul. C.R. Sommaire de la Soc. Géol. Fr. no. 12, s. 227-228.
- * 1952-53 : Türkiye bünyesinin ana hatları. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 3/4, s. 48-62.
- * 1952-53 : Türkiyenin diagonal bölgeleri hakkında ilk notlar. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. No. 3/4, s. 160-172.

* 1953 : Nouvelles observations sur la tectonique des régions de Sarıyer-Zekeriyaköy et de Şile (NW de la Turquie). C.R. Somm. Soc. Géol. Fr. No. 5, s. 71-72, Paris.

1953 : Les couches du Néogène à vertébrés aux pieds du Sultandağları - Sultandağı eteklerinde omurgalıları ihtiva eden Neojen tabakaları. T. Jeol. Kur. Bül. Cilt IV. No. 1, s. 117-121 (türkçe; français).

* 1953-54 : Manisa Bölgesi'nin omurgalı Neojen faunası yatakları ve Aşağı Gediz Vadisi'nin menşei hakkında. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. No. 5/6, s. 197-204.

* 1954 : Note sur une faune de vertébrés néogènes découverte à l'Ouest de Sivas (Turquie Centrale). C.R. Somm. Soc. Géol. Fr. no. 14, s. 359-360, Paris.

* 1954 : Sur la présence de schistes Carbonifères et de plantes fossiles à l'Ouest d'Istanbul. C.R. Som. Géol. Fr. no. 2, Paris.

* 1953-54 : Şile'de Eosen konglomera ve breşleri üzerindeki falezler. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 5/6, s. 112-132.

* 1954 : Sur la présence de formes glaciaires quaternaires au Honaz Dağ et au Bozdağ (W de la Turquie). C.R. Soc. Géol. Fr. no. 13, s. 181-182.

* 1954 : Sur le régions volcaniques de la Turquie- Review no. 1, s. 181-182.

* 1954 : Les lignes structurales de la Turquie. Cong. Géol. Intern. CR. de la XIX. session, Alger, Sec XV. 1952, s. 139-147.

* 1954 : Les lignes structurales de la Turquie. Review Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 1, s. 134-144.

* 1955 : Türkiye iktisadi haritası. İst. Üniv. Coğ. Enst. Yay. : 17 (Duvar haritası).

* 1955 : Recherches structurales et morphologiques dans le Bassin de Rivière de Banaz et aux environs d'Uşak (Turquie occidentale); Banaz Çayı Havzası ve Uşak civarında bünye ve morfoloji araştırmaları. Rev. Géogr. Turque, XII, no. 13-14.

* 1955 : Recherches structurales et géomorphologiques dans la région orientale de la Mer Noire et au voisinage du Çoruh (Turquie). Review Geogr. Inst. Univ. İst. no. 2, s. 113-132

* 1955 : Notes sur la structure de la région de Sarıyer-Zekeryaköy

- (N d'Istanbul, Turquie). Review Geogr. Inst. Univ. Ist. no. 2, s. 177-182.
- * 1955 : Etudes morphologiques sur la glaciation du Honaz Dağ et de la chaîne de Boz-Dağ (Turquie occidentale). Review Geogr. Inst. Univ. Ist. no. 2, s. 45-56.
- * 1955 : Akbaba Dağı ve Bor Dağı üzerinde Pleistosen glasyasyon şekilleri. T. Coğ. Der. no. 15/16, s. 151-180.
- * 1955 : Note préliminaire sur les schistes à graptolithes du Silurien découvertes près d'Istanbul (NW de la Turquie). Review Geogr. Inst. Univ. Ist. no. 2, s. 167-172.
- * 1955 : Doğu Karadeniz Bölgesi'nde alt Pliosen tabakalarının mevcudiyeti hakkında. T. Coğr. Der. no. 15-16, s. 198-201 (türkçe; français).
- * 1955 : Note préliminaire sur les schistes à graptolithes du Silurien de Feke au Nord d' Adana. İst. Üniv. Coğr. Ens. Yay. No. 18, (türkçe; français).
- * 1956 : New observation on the structure of the Sultan Dağları and the surroundings of Muğla (Turkey), Review Geogr. Inst. Univ. İst. no. 3, s. 62-66.
- * 1956 : Manisa Mezozoik arazisinde strüktürel ve morfolojik araştırmalar. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 7, s. 31-53.
- * 1958 : Strüktürel Morfoloji, I. İst. Üniv. Coğ. Enst. Yay. No. 20 (ders kitabı).
- * 1956 : Sur l'existence de couches fossilifères du Paléozoïque dans la montagne d'Akbabadağ (Turquie). C.R. Somm. Soc. Gèol. France, Paris.
- * 1956 : İstanbul'da bulunan graptolitli Silur şistleri hakkında. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 7, s. 156-160.
- * 1957 : Eskişehir-Bilecik arasında morfolojik müşahadeler. T. Coğr. Der. no. 17, s. 143-145.
- * 1957 : Manisa Tersiyer serisinde strüktürel ve morfolojik müşahadeler. T. Coğr. Der. no. 17, s. 72-92 (türkçe; français.).
- * 1957 : Sultan Dağları strüktürü üzerine yeni müşahadeler (Orta Anadolu). İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 8, s. 102-103.
- * 1957 : Koyu renkli kristalen sahrelerin bazı rölief hususiyetleri hakkında. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 8, s. 98-99.

- * 1957 : Tuzla'da bulunan fosilli kıyı depoları (Kocaeli). İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 8, s. 100-101.
- * 1957 : A propos de l'article de A. Fuat Baykal intitulé · Réponse à «Observation sur la tectonique de la région de Şile» de İ. Yalçınlar. C.R. Somm. Soc. Géol. 1957.
- * 1957 : Muğla şistleri ve mikroorganizmalarına dair ilk not. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 8, s. 62-64.
- * 1963 : Le massif calédonien de Babadağ et ses couvertures anthracolithiques. M.T.A. Bull. Foreign Edi. no. 60, s. 14-21.
- * 1958 : Gediz ve Bakırçay vadileri arasında antrakolitik temel. Coğrafi Araştırmalar, Cilt. II, İst. Üniv. Coğr. Ens. Neş. no. 21, s. 31-47.
- * 1958 : Samsun Bölgesi'nin Neojen ve Kuaterner kıyı depoları. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 9, s. 11-21.
- * 1958 : Türkiye'de yeni volkanik arazinin bazı morfolojik hususiyetleri. T. Coğr. Der. no. 18-19, s. 118-136 (résumé).
- * 1961 : **Strüktürel Morfoloji II.** İst. Üniv. Coğr. Enst. Yay. No. 29 (ders kitabı).
- * 1958 : Batı Anadolu'da bir kubbe strüktürünün mevcudiyeti hakkında. T. Coğr. Der. no. 18-19, s. 160-165.
- * 1959 : Türkiye'de bulunan stromatolithes'lere ait bir ilk not. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 10, s. 86-91.
- * 1959 : Marmara Adası'nda Stromatholites'li bir Antekambrien sistemi. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. no. 10, s. 116-128.
- * 1959 : Terrasses marines quaternaires dans la région côtière de Samsun (N de la Turquie) Rev. Geogr. Inst. Univ. Istanbul, no. 5, s. 146.
- * 1960 : Türkiye'de kaledonien masifleri ve morfolojik karakterleri. Türk. Coğr. Derg. no. 20, s. 107-113.
- * 1963 : Türkiye'de görülen bazı eski aşınım satırları. İstanbul Üniv. Coğr. Enst. Derg. 7.
- * 1963 : Türkiye'nin Akdeniz Bölgesinde bulunan Siluriene ait graptolitli seri (Graptolit series belonging to Silurian found in the Mediterranean region of Turkey). Publ. Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 36 (türkçe; english).
- * 1963 : Babadağ Kaledonien masifi ve Antrakolitik örtüleri. M.T.A. Enst. Derg. no. 60, Ankara, s. 14-21.

- * 1963-64 : Orta Anadolu'da jeomorfolojik müşahadeler. Türk Coğr. Derg. XVII-XIX, no. 22-23, Ankara (türkçe; français).
- * 1964 : Muğla bölgesinde jeomorfolojik araştırmalar. İstanbul Üniv. Coğr. Enst. Derg. no. 14.
- * 1963-64 : Quelques observations sur les régions karstiques de la Turquie. Rev. Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 9.
- * 1968 : **Strüktüral Morfoloji, I.**, İstanbul Üniv. Coğr. Enst. Yay. no. 24 (ders kitabı, 2. baskı).
- * 1965-68 : Recherches structurales et géomorphologiques dans certains massifs calédoniens de la Turquie. Review Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 11.
- * 1967 : Türkiye'deki bazı şehirlerin kuruluşu ve gelişmelerinde jeomorfolojik temeller. İst. Coğr. Ens. Der. Cilt VIII.
- * 1967-68 : Amanos dağlarında bir Ordovisien-Silurien faunası. T. Coğr. Der. no. 24-25 (Une faune d'Ordovicien - Silurien dans les montagnes d'Amanos, Turquie).
- * 1968-69 : Le massif d'Anamur et ses caractères géomorphologiques (Turquie). Review Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 12.
- * 1968-69 : Observations sur les structures et les formes du relief de l'Anatolie occidentale. Review Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 12.
- * 1969 : Quelques dépôts fossilifères du Quaternaire observés dans la Turquie. «Résumés» de communications de VIII ème Cong. Inter. d'INQUA, 1969, Paris.
- * 1969 : **Strüktüral Morfoloji, II**, İkinci baskı (ders kitabı). İst. Üniv. Yay. no. 878, Coğr. Ens. Yay. no. 29, İstanbul.
- * 1969 : Batı Anadolu'nun strüktür ve rölief şekilleri üzerine müşahadeler. İst. Üniv. Coğr. Ens. Der. Cilt 9, no. 17, s. 69-89.
- * 1971 : Sultandağları ve Beyşehir Bölgesi'nde graptolitli alt Paleozoik tabakaları. Jeomorfoloji Dergisi, Yıl 3, no. 3, s. 33-37, Ankara (türkçe; résumé).
- * 1970-71 : Structures géologiques de la chaîne du Taurus dans la région de Feke-Saimbeyli. Review Geogr. Inst. Univ. İstanbul, no. 13, s. 55-56, İstanbul.
- * 1971 : Observations géologiques dans l'Anatolie Centrale. Review Geogr. Inst. İstanbul, no. 13, s. 141-156.

* 1971 : Sur quelques dépôts quaternaires fossilifères en Turquie-VIII. Congres INQUA, Les niveaux Marins Quaternaires, II. Pleistocene, Rome, QUATERNARIA, p. 211-215 (résumé en italique),

* 1972-73 : Structures géologiques fondamentales de l'Anatolie orientale. Review of the Geogr. Inst. Univ. Istanbul, no. 14, p. 25-41.

* 1972-73 : Volcan éteint de Nemrut et sa caldeira. Review of the Geogr. Inst. Univ. Istanbul, no. 14, p. 203-212.

* 1971-72 : Sultandağları, Eber ve Akşehir gölleri bölgesinde jeolojik ve jeomorfolojik müşahadeler. İ. Üniv. Coğrafya Enst. Dergisi, no. 18-19 (Dr. İ. Atalay ile birlikte).

* 1971-72 : Doğu Anadolu'nun jeolojik temel strüktürleri. İ. Üniv. Coğrafya Enst. Dergisi, no. 18-19.

* 1971-72 : Nemrut sönmüş volkanı ve kalderası (Doğu Anadolu). İ. Üniv. Coğr. Enst. no. 18-19.

* 1973 : Türkiye'nin Prekambriyen, Kambriyen, Ordovisiyen ve Silurien arazileri. İst. Üniv. Ede. Fakültesinin Cumhuriyetin 50. Yılına Armağan'ı, İstanbul, s. 187-202.

* 1973 : Toros silsilesinde bulunan Trilobit, Graptolit ve Acrothele'li Alt Paleozoik arazileri (Terrains paléozoïques inférieur à Acrothèles dans la chaîne du Taurus). Jeomorfoloji Dergisi, no. 5, Ankara.

* 1973 : Observations sur la Faune du Primaire ancien dans la région méditerranéenne de la Turquie (Türkiye'nin Akdeniz bölgesinde bulunan Alt Paleozoik faunası üzerinde müşahadeler. Türk Jeol. Kur. Bül. XVI, no. 1.

* 1974-1976 : Quelques formations à vertébrés néogènes décoté vertes en Turquie et leurs caractères géomorphologiques. Rev Geogr. Inst. Univ. Istanbul, no. 15, s. 29-36.

* 1976 : Türkiye jeolojisine giriş (Paleozoik açısından), «Introduction à la géologie de la Turquie» (Au point de vue du Paléozoïque). İstanbul Üniv. Edebiyat Fakültesi yay. no. 2089, Coğr. Enst. yay. no. 87.

* 1977-1978 : Géomorphologie structurale de la Turquie. Rev. Geogr. Inst. Univ. Istanbul, no. 16.

* 1983 : Türkiye'de Neojen ve Kuaterner omurgalı araziler ve jeomorfolojik karakterleri (Fransızca özetli/résumé). İst. Üniv. Ed. Fak. Yay. No: 2741